

Kulturförvaltningen
Registratur
Box 16113
103 22 Stockholm

Datum: 2011-10-03
Diarienummer: 1.1/3248/2011

Sveriges Dramatikerförbund avger härmed remissvar på Stockholms kulturförvaltnings förslag till nytt kulturstöd i Stockholm

Sveriges Dramatikerförbund ställer sig avvisande till förslaget om nytt kulturstöd i Stockholm. Vi anser att förslaget får mycket negativa konsekvenser för teaterområdet och att det innebär ett hot mot dramatikers konstnärliga frihet. Vi anser också att våra synpunkter har bäring på många fler av de kulturområden som omfattas av stödet.

Förslaget innebär att förhandsgranskning av innehåll införs och uppvisar en total okunskap avseende principen om armlängds avstånd. Förslaget kan liknas vid en systembyggares dröm om ett kulturstöd som fungerar effektivt på ett närmast mekaniskt sätt – med ett stort inslag av förhandskontroll av kulturlivet.

Övergången från verksamhetsstöd till programstöd innebär följande: Redan när en teater söker bidrag för sin verksamhet – skall bidraget prövas endast mot de program som teatern tänker framföra för sin publik. Vilken teater (i förslaget benämns alla sökanden ”organisationer”) eller grupp av konstnärer som söker bidraget ska inte ha betydelse. Dramatikerförbundet kan inte tolka det på annat sätt än att en beställning till en dramatiker måste vara detaljstyrd och dessutom redovisas i förhand för att erhålla stöd. Ska man läsa avsnitten om kriterier och bedömningsgrunder på annat sätt så krävs omskrivningar i förslaget. Då krävs att även anordnarens ansvar för sin verksamhet bedöms och att det skapas en frihet att beställa vilken pjäs som helst av vilken konstnär som helst – och sedan i efterhand ta ansvar för den produktionen och dess kvalitet.

I förslaget lyfts yttrandefriheten och det fria ordet fram som ett viktigt kriterium för stadens anslagsgivning. Men hur ska detaljstyrda verksamheter som spelar på förhand godkända pjäser leva upp till detta med konstnärligt frihet? Yttrandefrihet är beroende av konstnärlig frihet och ofta även av kontinuitet. Dessa värden saknas helt i förslaget till nytt kulturstöd.

Verksamhetsstöd bör finnas kvar

Att byta från verksamhetsstöd till programstöd får stora konsekvenser för kulturlivet inte minst teatern. Det innebär en förhandsgranskning av innehållet i verksamheten som innebär en tydlig styrning från politikerna. Varje teater måste ha sitt eget ansvar för innehållet i sin verksamhet och få sina bidrag utifrån vad man presterar.

Verksamhetsstödet bör vara kvar och det bör också finnas en fortsatt bedömning av den sökande – inte bara av ”programmet”.

Kulturlivets administrativa resurser måste analyseras mer

Förslaget bygger inte på verkliga förutsättningar utan är en skrivbordsprodukt där man bygger ett system som inte alls kopplar till hur det ser ut i det hårt ansträngda kulturlivet. Möten och samarbeten kräver resurser – det finns inte utrymme för allt detta om man inte höjer anslagen. Det tar resurser från publiken och flyttar till administrationen.

Som exempel kan nämnas att man utgår ifrån att kulturlivet utan att stöden ökas ska ha en organisation som t ex kan delta i olika former av utbildning.

De flesta teatergrupper har nästan ingen administrativ bas alls – och att utveckla marknadsföring och ekonomihantering kräver stora resurser. Och frågan är vad detta ger i utbyte för publiken. Gör en enkätundersökning som visar hur stora resurser det idag finns som kan möta förvaltningens tankar om utvecklingsstöd.

Vad man avser att uppnå med digital utveckling och dess verkliga kostnadsbild bör analyseras.

På samma verklighetsfrämmande sätt beskrivs digital utveckling och distribution som en billig lösning. Upphovsrätt nämns inte som en kostnad och förvaltningen verkar sakna all kunskap om vad det t ex kostar att spela in och på ett bra sätt visa en föreställning digitalt – det handlar om stora summor och kräver att man handlar upp omfattande tjänster.

Lokalsamverkan – analys saknas avseende framtidens teaterlokaler i Stockholm.,

I förslaget talas om att det ska vara fler samarbeten, mer möte med publik, medborgare, föreningsmedlemmar och en större delaktighet. Samtidigt ska lokalerna delas av flera och var ska då all denna verksamhet äga rum? Och vem ska administrera allt detta – om man inte minskar utbudet till publiken. Sämre tillgång till lokaler leder också till minskade ideella insatser. Dramatikerförbundets uppfattning är att utan en tydlig lokalpolitik från staden kommer man inte att kunna freda några teaterlokaler alls – det går inte att konkurrera på egen hand mot ICA eller ett konferenscenter – inte ens om man har tio ekonomer anställda på teatern! Svenska Dagbladet har i en artikel den 24 augusti 2011 gjort ett bättre diskussionsunderlag än det som redovisas i utredningen.

Nyskapade används som ett mantra utan någon analys

Det saknas tankar kring att 86 % av medborgarna säger att de är nöjda med Stockholms kulturliv. Istället lyfts en revisionsrapport fram som säger att det är bristande flexibilitet när bidrag utgår till samma mottagare under flera år. Gäller ett sådant tänkande även Stockholms stadsbibliotek eller på nationell nivå t ex Dramaten och Operan? Ska det inte finnas någon del av det fria kulturlivet i Stockholm som har kontinuitet och konstnärlig långsiktighet? Att man enbart går över till programstyrning är uttryck för samma grunda tänkande.

Konsekvensanalys saknas helt – vad kostar det nya referenssystemen?

Vad kostar utländska konsulter – vad kostar det nya ansökningsförfarande både för förvaltning och sökanden? Vad kostar den omfattande utvärderingen med ”peer-review” och utländska konsulter. Troligen blir det dyrt och pengar till utbud minskar igen.

Först när man vet kostnadsbilden finns det möjlighet att bedöma om den nya ambitiösa ansökningsprocessen blir säkrare och bättre för kulturlivet och dess publik. Det kräver också att man räknar in detta i kulturlivets kostnader och väger mot publik verksamhet.

Konsekvenser av befolkningstillväxten i Stockholm

En befolkningstillväxt ger skatteintäkter och borde ha resulterat i en analys av vilket behov kulturförvaltningen ser av att ta del av dessa skatteintäkter. Det framstår som obegripligt att ingen ekonomisk analys kopplad till befolkningstillväxten finns i förslaget. Kan man tänka sig samma utredningsmetodik inom lokaltrafiken?

Stockholm den 3 oktober 2011

Susin Lindblom, förbundsdirektör

Sveriges Dramatikerförbund

Sveriges Dramatikerförbund (Writers Guild of Sweden) är en intresseorganisation som företräder manusförfattare verksamma inom scen, film, television, radio och nya media.